

Total number of printed pages-3

14 (SKT-3) 3086 C

2023

SANSKRIT

Paper : SKT-3086 C

(Advaita Vedānta Philosophy)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate
full marks for the questions.

Unit-I

(ब्रह्मसुत्रशांकरभाष्ये प्रथमाध्यायप्रथमपादः)

Marks : 30

1. (a) ब्रह्मसुत्रस्य प्रथमाध्यायस्य प्रथम-पादस्य प्रथमसुत्रे
स्थितस्य अथशब्दस्य अर्थः शांकरभाष्यदिशा आलोचनीयः ।

15

अथवा

- (b) 'जन्माद्यस्य यतः' इति सुत्रे कीदृशं ब्रह्मलक्षणं निरूपितम्
इति आलोच्य सुत्रस्य सम्यक् व्याख्या कार्या ।

Contd.

2. निम्नलिखितयो रैकतरस्य व्याख्या करणीया : 6
- (a) ब्रह्मण इति कर्मणि षष्ठी न शेषे।
- (b) सर्वेषु हि वेदान्तेषु वाक्यानि तात्पर्येण एतस्यार्थस्य प्रतिपादकत्वेन समनुगतानि।
3. अधोलिखितानां प्रश्नानामुत्तरं देयम् :
- (a) वेदान्तस्य ग्रस्थानत्रयम् आलोचनीयम्। 5
- (b) अध्यासस्य लक्षणं लिख्यताम्। 2
- (c) 'शास्त्रयोनित्वान्' इति सुत्रे शास्त्रयोनि-शब्देस्य अर्थः निर्णयः। 2

Unit-II

(ब्रह्मसुत्रशांकरभाष्य द्वितीयाध्ययद्वितीयपादः)

Marks : 20

4. (a) 'रचानानुपपत्तेक्ष्य नानुमानम्' इति सुत्रं शांकरभाष्यदिशा व्याख्ययम्। 15

अथवा

- (b) बोद्धानां सर्वास्तित्ववादः शांकरभाष्यानुसारेण निरस्यताम्।

5. अधोलिखितयोः सुत्रयोः एकं व्याख्येयम् : 5

(a) पुरुषाश्मवदिति चेत्रथापि ।

(b) समवायाम्भुपगमाच्च साम्यादन-वस्थितेः ।

Unit-III

(भामती)

Marks : 30

6. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं देयम् : 15×2=30

(a) प्रत्यक्षश्रुत्योर्मध्ये कस्य कथं बलीयस्त्वं भामतीदिशां आलोचनीयम् ।

(b) अध्यासस्य लक्षणं प्रतिपदव्याकृति पुरस्सरं व्याव्यायताम् ।

(c) अख्यातिवादस्य खण्डनं भामतीकारेण कथं कृतं तत् प्रतिपाद्यताम् ।

(d) 'अथातो ब्रह्मजिज्ञासा' इति सुत्रे ब्रह्मणः जिज्ञास्यत्वं सम्भवति न वा इति आलोच्यताम् ।